

Erškėčiuotu keliu.
Kovota ir laimėta.
Mūsų viešnios.
Motery klubai.
Visos kviečiamos.
Lietuvės-amerikietės.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 112

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gegužės - May 13, 1949

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

Čiango Tautininkai Budeliavo Mimiją, Stabdancią Žudikus

Antradienio vakare Kultūros Centre turėjome nepaprastą pobuvį. Jį suruošė Brooklyn Lietuvių Moterų Apšvietos Klubas. Tačiau jame turėjome garbės dalyvauti ir geras tuzinas vyrų. Galėjo jų būti ir daugiau, nes visi buvo kviečiami, bet, matyt, kiti patingėjo.

Moterų buvo susirinkę nemažai. Pasiklausėme gražių prakalbų, išsigerėme arbatos ir gerai užsikandome, vakarą praleidome labai gražiai ir naudingai.

Vakaras buvo suruoštas pagarbiu - priėmimui viešnių, moterų, kurios dalyvavo Amerikos Moterų Kongreso konvencijoje. Turėjome net tris tolimas, gerbias, malonias viešnias - Dr. Baltrušaitienę iš Pittsburgho, Eva Simans iš Clevelando ir Alice Jonikienę iš Chicago.

Ji mane labai gily įspūdė. Jai skaitė paskaitą apie moterų kovas už teisę gyventi žmogiškai tikra to žodžio prasme. Skaitė įspūdingai, gražiai, įtikinančiai.

Moterų kelias į progresą, apšvietą ir kultūrą buvo ilgas ir erkščėnuotas. Moteriai bažnyčia ir dūšią pripažino tik tada, kada bižniškai viešpačiams pradėjo apsimokėti. Moteriai į aukštąjį mokslą durs tapo atidarytos tik prieš keletą dešimtųjų metų. Moteris pilietines teises įgavo tik nelabai seniai.

Viskas atsiekta ne geru ju ir maldomis, bet per kovas ir pastangas.

Moteris nepasitenkins jau pasiektais laimėjimais. Lietuvė moteris nebuvo ir nebus paskutinėse tos kovos eilėse.

Jonikienės pakalbėjo apie Moterų Kongresą. Lietuvos moterys privalo daugiau rūpintis abelnuoju Amerikos moterų judėjimu. Šis Kongresas suteikia auksinę progą. Mūsų moterų klubai turi įsitraukti į moterų veiklą giliau ir plačiau. Ypatingas dėmesis turi būti kreipiamas į traukimą veiklon čia gimusių ir augusių lietuvaičių.

Simans trumpai, bet karštai paagitavo kovoti už taikos išlaikymą. Jokia visuomenės dalis nėra taip susirūpinusi taika, kaip nebūti ir neapkenčia karo, kaip motina. Bet baimės neužtenka. Motinoms ir visoms moterims reikia kovoti už taiką.

Didmiesčiuose mes turime moterų klubus. Šio pobūvio pirmininkė Petrikienė moteris abelnai ir jų klubus teisingai pagyrė. Jie yra veiklios organizacijos. Juos reikia prižiūrėti ir stiprinti. Dar šimtai yra lietuvių moterų, kurios turėtų klubams priklausyti.

Man atrodo, kad gal ne visi klubai sykiu, bet kiekvienas atskirai turėtų turėti metinį vieno mėnesio vaju už įrašymą naujų narių. Neatsimenu, kad kuris klubas būtų toki vaju skelbęs.

Beveik visi moterų klubai yra gražiai susirūšę su Lietuvos Literatūros Draugijos kuopomis. Kai kurie jų skaitosi mūsų Draugijos moterų kuopomis.

Tas labai gerai. Visos visų klubų narės yra kviečiamos priklausyti Lietuvos Draugijai. Metinė mokesčiai visai maža, o naudos labai daug. (Tąsa 5-tam pusl.)

Sanghai, Kinija. — Kuomet tautininkų policija varė dar 5 žmones į sušaudymo vietą ant gatvių kampo, kelių tūkstančių kinų minia bandė apsupti policiją ir išgelbėti tuos žmones.

Bet kariniai ginkluoti skaitlingi policininkai šautuvų buožėmis ir brūkliais atmušė minią ir kruviniai budeliavo gelbėtojus. Paskui policija sūviais į pakaušį nuždė penkis nusmerktuosius. Jie buvo sušaudyti už tai, kad ragino taikytis su liaudininkais - komunistais.

Per kelias dienas pirmiau tautininkai Shanghaije sušaudė 25 liaudisiskus kinus.

Tautininkai kaltino juos, kad tie žmonės raginę tautininkų kareivius nekovot už Čiang Kai-šeką.

Jau 100,000 Fordo Darbininkų Nedirba

Detroit. — Tiesiasi 65,000 darbininkų streikas prieš paskubą Fordo River Rouge ir Lincoln automobilių fabrikuose. Fordo fabriškai kituose miestuose, negaudama dalių iš didžiojo River Rouge fabriko, taipgi užsitarė, paleisdami apie 40,000 darbininkų.

Pranešama, jog suklimpo derybos tarp CIO Auto. Darbininkų Unijos vadų ir Fordo kompanijos atstovų.

Vandenbergas Užkalbinėja Dantis dėl Atlanto Pakto

Washington. — Republikaonų vadai, senatorius A. R. T. huras Vandenbergas pasakojo, kad Atlanto paktas neduoda "absoliutiško" užtikrinimo, jog Amerika kariuotė, jeigu kas užpultų bent vieną priklausantį tam paktui kraštą.

Bet Vandenbergas, Atlanto karinio pakto meistras, tik dantis užkalbinėja ir akis dumta, taip pasakodamas. Nes pats Atlanto paktas ipareigoja Jungtines Valstijas tuojaus veikti prieš vadinamą "užpuoliką."

Kongresmanų Komitetas Siūlo Veteranam Pensiją

Washington. — Kongreso Atstovų Rūmo komitetas užgyrė bilių, kuris siūlo mokėti po \$72 pensijų per mėnesį abiejų pasaulinių karų veteranams, su laukiantiems 65 metų amžiaus ir mažai uždirbantiesiems.

Washington. — Vadina-mieji pirmosios rūšies geležinkeliai pernai pasigavo \$1,561,200,000 gryo pelno už krovinių išvežiojimą.

Berlin. — Amerikonai suruošė karinį paradą čia atvykusiam užsieniui Anglijos ministru Bevinui.

Eugene Dennis Ragina Senatą Atmesti Atlanto Pakta, "Nacių Ašies Kopija"

Washington. — Eugene Dennis, Amerikos Komunistų Partijos sekretorius, savo pareiškime Senato užsienio reikalų komitetui, ragino atmesti karinį Šiaurės Atlanto pakta ir šaukė veikti per Jungtines Tautas taip, kad būtų įvykdyta pastovi pasaulinė taika.

Tą pačią dieną, geg. 11, prieš Atlanto pakta liudijo Senato komitetui Anna Stelmokaitė, Amerikos Lietuvos Literatūros Draugijos atstovė; Harvardo Universiteto teologijos profesorius Henry J. Cadbury; profesorius Colston E. Warne, Amerikos Mokslininkų, Menininkų ir Profesionalų Nacionalio Komiteto narys, ir eilė kitų žymių amerikiečių.

Eugene Dennis norėjo atvykti iš New Yorko ir asmeniškai išdėstyti parodymus prieš Atlanto pakta. Dennis, vienas teisiųjų komunistų vadų New Yorke, prašė federalį teisėją Haroldą Mediną leisti jam keliauti į Washingtoną ir kalbėti Senato komitetui prieš tą karinę sutartį. Teisėjas atmetė prašymą.

Tad atvyko Dennisio pavaduotojas Howard Johnsonas, New Yorko Komunistų Partijos apšvietos direktorius, ir mėgino perskaityti Dennisio pareiškimą komitetui. Demokratas senatorius Tom Connally, Senato komiteto pirmininkas, uždraudė tą pareiškimą skaityti, bet sutiko įtraukti jį į spausdintus komiteto rekordus.

Pareiškimo skaitymą komitetas atmetė todėl, kad "čia nėra paties Dennisio, tad negalima būtų jį perklausinti."

Johnsonas, Antrojo pasaulinio karo saržentas, apdovanotas karinės garbės ženklu, prašė komitetą paveikti teisėją Mediną, kad leistų Dennisui atvykti ir savo žodį pasakyti.

Sen. Connally šaltai atsakė: — Ne mes jį į teismą nuvedėme, ir mes nebandysime jo iš ten ištraukti.

Kinijos Tautininkai Persa Priešsąvietinį Azijos Pakta

Washington. — Kinijos tautininkų ambasadorius Wellington Koo kreipėsi į Amerikos valstybės sekretorių Deana Achesoną, kad sudarytų Azijos kraštų-Pacifiko Vandenyne karinį sąjungą, panašią kaip Atlanto paktas, prieš Sovietius ir komunistus.

Achesonas palankiai atsiliepė į tą pasiūlymą, nors nieko nežadėjo, kaip sako Koo.

Berlin. — Atsidiarius važiuotė į Berlyną, po 328 dienų, tuojau padaugėjo mieste maistas ir kiti reikmenys.

ORAS.—švelni giedra.

Prieš Atlanto Pakta Liudijo A. Stelmokaitė, Liet. Literatūros Draugijos Atstovė, Kunigai, Profesorai ir Kiti Žymūs Amerikiečiai

Senato Užsienio Reikalų Komitetas Neleido Perskaityti Pareiškimą Dennisio, Komunistų Partijos Sekretoriaus

Dennisio Pareiškimas
Dennisio pareiškimas, tarp kitko, sako:

— Pirmąjį pakta prieš komunizmą pasirašė nacių Vokietija, fašistų Italija ir militaristų Japonija 1936 metais. Anas paktas taipgi vadinosi "apsigynimo sąjunga", panašiai kaip ir Atlanto paktas.

Dabar gi Atlanto pakto rėmėjai iš abiejų partijų (demokratai ir republikonai) beveik žodis žodin kartoja argumentus Hitlerio, Mussolinio ir Tojo, mėginami pateisinti pasirošimus trečiam pasauliniam karui.

Atlanto paktas naikina ryžtingas pastangas prezido

naują didžiulę mokesčių naštą amerikiečiam ir didina ūkinę krizę Jungtinėse Valstijose.

Amerikos žmonės bijo to pakto; štai kodėl politikieriai, Wall Stryto inagai, deda tokias karštas pastangas, kad Atlanto paktas būtų kuo greičiausiai užgirtas.

Atlanto paktas yra priešingas Amerikos Konstitucijai, kadangi jis duoda valdžiai neribotą galią kariuoti, o Kongresui palieka tik žodį formaliai paskelbti karką, kuris jau pirm to būtų vedamas.

Vis daugiau ir daugiau darbininkų ir šiaip žmonių mato, jog Wall Strytas su Atlanto paktu, Marshallo planu ir Trumano mokymu pasiryžo žvėriškąją jėga užviešpatauti - užkariuoti pasaulį, o tuo tikslu ir atomines bombas panaudoti.

Dabartinis teismas prieš komunistų vadus New Yorke taip pat vartojamas kaip pagalbinis įrankis kariniam Atlanto paktui paremti.

Atlanto paktas, kaip ir Hitlerio Ašis, yra nukreiptas ne tik prieš Sovietų Sąjungą, bet prieš visus demokratinius kraštus ir visas laisvas tautas.

Kartu Atlanto paktas ardo Jungtines Tautas ir laužo jų konstituciją.

Sis paktas siekia įsteigti ir panaudoti vakarinės Vokietijos valstybę naujam užpuolimo karui.

Jis meliiai apsikabina fašistinę Portugaliją ir planuoja įtraukti Atlanto kraštų tarpan Franko Ispaniją, fašistinės Ašies sąjungininkę.

Atlanto paktas grėšia pavojum mūsų šaliai ir pasaulio taikai. Jis uždeda

delegatą Anglijos, Belgijos, Brazilijos, Danijos, El Salvadoro, Graikijos, Siamo (Thailando), Švedijos ir Turkijos.

Už Izraelio priėmimą į Jungt. Tautas balsavo atstovai Amerikos, Sovietų Sąjungos, Ukrainos, Baltarusijos, Čechoslovakijos, Lenkijos, Jugoslavijos ir 30 kitų.

Prieš Izraelio priėmimą padavė balsus delegatai šešių arabiškų kraštų ir Afrikos, Lebanas, Saudi Arabija, Sirija ir Jemenas.

Nuo balsavimo susilaikė

Kinų Liaudies Armija Tik 12 Mylių nuo Hankovo ir 22 Mylios nuo Šanghaius

Sanghai, Kinija. — Liaudininkų - komunistų armija atėmė iš tautininkų Niechovą su geležinkelio stacija, 12 mylių į šiaurę nuo Hankovo; milijono gyventojų miesto.

Oficialė tautininkų žinių agentūra pranešė, jog "valdžia gal nutars ištraukti savo kariuomenę iš Hankovo ir atiduoti jį" komunistams.

Hankovas yra svarbiausias fabrikinis Kinijos miestas.

Teigiama, kad tautininkai mėgins iš Hankovo ištrūkti į Čangšą miestą prie geležinkelio, vedančio iš Hankovo į Kantoną. Kantonas yra svarbiausias Kinijos uostas ir dabartinė tautininkų "sostinė".

Jei tautininkai mėgins sulaikyti Liaudies Armiją ties Čangšą, tai liaudininkai bus užėmę jau trečdali

geležinkelio iš Hankovo į Kantoną.

Lakūnai praneša, kad tautininkų kariuomenė jau hėga iš Hankovo link Čangšą. Bet Liaudies Armija grėšia apeiti Čangšą.

Liaudininkai apgulė Kasan miestą ir geležinkelio stotį, 42 mylios į pietus nuo Šanghaius didmiesčio.

Tautininkų komanda pripažino, jog liaudies kariuomenė užėmė pozicijas už 22 mylių į šiaurvakarius nuo Šanghaius ir už 15 mylių nuo Woosungo.

Woosung stovi prie Whangpoo upės žiočių į jūrą. Tos žiotys yra Šanghaius uostas. Kai liaudininkai užimtų Woosungą, tai galėtų užkirsti laivų praplaukimą į Šanghaių bei atgal.

Tautininkų vadai vis smarkauja, kad jie ginsią Šanghaių, "kaip Stalingradą."

Izraelio Valstybė Priimta į Jungt. Tautas

Flushing Meadow, N. Y. — Jungtinių Tautų asamblėja 37 balsais prieš 12 nutarė priimt Izraelio valstybę į Jungtines Tautas. Devynių kraštų delegatai susilaikė nuo balsavimo.

Tuo būdu Izraelis tapo 59-tu Jungtinių Tautų nariu.

Šešių arabiškų kraštų atstovai, protestuodami prieš Izraelio priėmimą, pakilo ir išėjo iš asamblėjos salės. Tie kraštai yra Egiptas, Irakas, Lebanas, Saudi Arabija, Sirija ir Jemenas.

Nuo balsavimo susilaikė

delegatai Anglijos, Belgijos, Brazilijos, Danijos, El Salvadoro, Graikijos, Siamo (Thailando), Švedijos ir Turkijos.

Už Izraelio priėmimą į Jungt. Tautas balsavo atstovai Amerikos, Sovietų Sąjungos, Ukrainos, Baltarusijos, Čechoslovakijos, Lenkijos, Jugoslavijos ir 30 kitų.

Prieš Izraelio priėmimą padavė balsus delegatai šešių arabiškų kraštų ir Afrikos, Lebanas, Saudi Arabija, Sirija ir Jemenas.

Nuo balsavimo susilaikė

Flushing Meadow, N. Y. — Moše Sharett, Izraelio užsienio reikalų ministras ir pirmasis jo delegatas Jungtinėms Tautoms, kalbėdamas jų asamblėjoje trečiadienį, pareiškė, jog Izraelis darbuosis dėl santikos su arabiškais savo kaimynais. Kartu Sharett pažadėjo, kad jo šalis laikysis draugiškumo su Jungtinėmis Valstijomis ir Sovietų Sąjunga. Jis dėkodamas sakė:

— Jungtinės Valstijos ir Sovietų Sąjunga išvien stojo už Izraelio priėmimą į pasaulio tautų šeimą (Jungtines Tautas).

Berlyno Vokiečiai Džiaugiasi, kad Vaziuotė Atidaryta

Berlin. — Vokiečiai su didžiausiu džiaugsmu sveikino vaziuotės atidarymą iš vakarinės Vokietijos į Berlyną ir anglų-amerikonų blokados nuėmimą nuo Sovietų kontroliuojamos rytinės Vokietijos.

Sovietų vyriausybė leido amerikonomams, anglams ir francūzams traukiniais ir automobiliais vaziuoti į jų užimtą vakarinę Berlyno dalį, pradėdant nuo vidurnakčio iš trečiadienio į ketvirtadienį (berlyniškiu laiku). Tą pačią valandą vakariniai talkininkai atsauskė savo blokadą nuo sovietinio Vokietijos ruožto.

Nežiūrint vaziuotės atidarymo Berlynan, jankiai dar per 30 dienų taipgi lėktuvais gabens maisto, kūro ir kitų daiktų atsargas į vakarinį Berlyną.

Amerika Prašo Anglus Suimt G. Eislerį

Washington. — Amerikos valdžia prašė, kad Anglija sulaikytų Gerhartą Eislerį, plaukiantį Lenkijos laivu "Batory" į Vokietiją. Tas laivas staptelės Anglijoj.

Komunistas Eisleris, nuo Hitlerio kirvio pabėgęs kovotojas prieš nacius, buvo Amerikoje nuteistas metus kalėti, esą, už neteisingą atsakymą blankoje dėl užsienio pasporto gavimo. Jis davė apeliaciją ir buvo laikomas po \$23,500 parankos iki apeliacinio teismo.

Sakoma, Eisleris slaptai įlipęs į laivą New Yorke, bet paskui užsimokėjęs už kelionę.

Bet dar trūksta patikrinimo, ar tai pats Eisleris ar kitas asmuo.

Singer Mašinų Streikieriai Reikalauja \$1,000,000

Elizabeth, N. J. — Singerio siuvamųjų mašinų kompanijos streikieriai užvedė teisme bylą, reikalaudami milijono dolerių atlyginimo už nusuktas darbininkams algas už atostogų laiką.

Streikieriai, CIO unijistai, nurodė sutartį, kur kompanija pasižadėjo apmokėti už atostogas.

Washington. — Trumanas pakartojo reikalavimą pakelti taksus viso 4 bilionais dolerių per metus.

New York. — Truputį atsigrėbė plieno pramonės šėrai Wall Stryte.

Maskva. — Sovietų radijas smerkė "Amerikos Balso" radijo skleidžiamas rusų kalba melagingas pasakas, kaip "žinias".

London. — Maskvos radijas sakė, kad galima ir pageidaujamas bendradarbiavimas tarp ūkinės Sovietų santvarkos ir amerikinės sistemos.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

437 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. STag 2-3878

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at
Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kampanija už Fašistą Franko

Fašistinis elementas Jungtinėse Valstijose jau senai pradėjo kampaniją už fašistinę Ispaniją talkon stojimą. Toji kampanija buvo pradėta ne tik spaudoje, bet ir per radiją ir bažnyčioje. Katalikų hierarchija jau senai stebėjo pasauliui fašistinę Ispaniją pavyzdžiu.

Kiekvienam blaivesnio proto žmogui aišku, jog fašistinė Ispanija yra vienas didžiulis kalėjimas. Tūkstančiai žmonių anti-fašistų ten sukišta į kalėjimus arba koncentracijos stovyklas, o milijonams žmonių, esančių "laisvėje", uždaryta burna, nes Ispanijoje šiandien laisvę turi tik frankistai, fašistai.

Kiekvienam žinoma ir tai, kad fašistinė Ispanija bankrutuoja. Ten viešpatauja vargas ir skurdas; kraštas eina prie bankruto. Išgelbėti Franko režimą tegali tik Amerikos doleris, tik Wall strytas.

Štai, dėl ko Amerikoje ir buvo vedama pekiška kampanija, kad Frankui būtų duodama Amerikos doleris!

Vieną kartą, atsimename, 80-tasis Kongresas buvo pasijomęs jam pinigų duoti, bet liaudies protestai priverė tai atšaukti.

Prieš dvejis metus Jungtinės Tautos buvo nutarusios su fašistine Ispanija nepalaikyti jokių artimesnių santykių, atšaukti iš ten ambasadorius, boikotuoti fašistą Franko. Už tą rezoliuciją, atsimename, balsavo ir Jungtinių Valstijų atstovai.

Bet kas gi šiandien? Paveikti tos pekiškos pro-fašistinės propagandos, mūsų atstovai Jungtinės Tautos, sakoma, jau "svyruoja." Girdi, "klaida" buvusi padaryta priimant tą rezoliuciją.

Iš kitos pusės, Jungtinių Valstijų senate rimtai keliamas klausimas, kad Amerika turinti atsteigti normalius ryšius su fašistine Ispanija. Tai kas, kad Jungtinės Tautos priėmė anti-frankistinę rezoliuciją! Ar vieną kartą Jungtinių Tautų tarimai buvo į nieką paversti!

Ir štai, Jungt. Valstijų senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas senatorius Connally reikalauja, kad valstybės departamentas atsteigtų pilnus, normalius diplomatinis ryšius su diktatorium, fašistu Franko!

Girdi, jeigu mes palaikome pilnus diplomatinis ryšius su socialistine Tarybų Sąjunga, tai kodėl nepalaikyti pilni diplomatiniai ryšiai su fašistine Ispanija? Senatorius "pamiršta" skirtumus tarp socialistinio krašto ir fašistinio. Senatorius Connally "pamiršta", kad praėjusiame kare T. Sąjunga buvo mūsų artimiausia ir geriausia talkininkė, o fašistinė Ispanija buvo fašistinės Ašies valstybių talkininkė!

Visa tai dabar nustumiama į šalį. Dabar, mat, kitokia gadydnė, kiti laikai. Dabar isterijos gadydnė, šaltojo karo gadydnė. Dabar mes turime, taigi, ieškoti talkininkų fašistuose!

Ar ne aišku, kur link mūsų krašto politika stumiama?! Ar ne laikas Amerikos žmonėms pasisakyti prieš tokius senatorių pasijomimus?

Ar ne laikas Amerikos žmonėms pastiprinti pagalbą pavergtajai Ispanijos liaudžiai, kad ji galėtų išsilaivinti iš Hitlerio ir Mussolinio pastatyto Ispanijoje viešpatuoti fašisto Franko žiaurios priespaudos?!

Hague Mašina Nugalėta

Per 32 metus viešpatavusi politinė Franko mašina Jersey City (N. J.) tapo, pagaliau, nugalėta.

Praėjusių antradienį įvykusieji tame mieste balsavimai nušlavė hague'istus ir pastatė jų vieton John V. Kenno' o mašiną.

Kaip ši mašina valdys Jersey City, liekasi palaukti ir pamatyti. Turime atsiminti, kad Mr. Kenny ilgus metus dirbo išvien su Frank Hague, — tik praėjusį, be rodo, rudenį įjėdė persiklyrę, liovėsi bičiuliavėsi.

Jersey City — ne pirmas Amerikoje miestas, kuriame įsigali tam tikra klika ir valdo miestą, iki nubankrutina jį, iki žmonės, pagaliau, sukyla ir jį nuverčia.

Frank Hague buvo gabus politikierius, podraug reacininkas. Jis pasilaikė miesto viršūnėje dėl to, kad mokėjo aplink save sutraukti daug mažesnių politikierių, kur jį jėms gerai apmokėti, juos lakdinti.

Dėl savo amžiaus, Frank Hague pasitraukė iš miesto valdžios prieš dvejus metus. Savo įpėdiniu jis buvo pastatęs savo giminaitį Frank Hague Eggers, kuris, pasirodo, negalėjo atlikti to, ką atliko jo dėdė.

Laimėtojas Mr. Kenny dabar skelbia, būk jis reikalavęs tuojau iširti miesto archyvus ir iškelti aikštėn visas šnybes, kurias atliko Frank Hague politinė mašina.

Mes abejojame, ar visa tai bus iškelta aikštėn, kad visi žmonės matytų. Mr. Kenny, atsiminkime, ir pats norės sukli savo mašiną, tad jis nelabai norės, kad visuomenė "per daug žinotų."

Tiek demokratų, tiek republikonų partijos ir jų politikieriai yra ekspertai sukime tokių "lizdų," kokių buvo susisukęs Frank Hague. Todėl, laimėjimas vieno demokratų partijos politikieriaus prieš kitą, tikrumoje, reiškia tai, kad viena politinė mašina bus pavaduota kita, naujesne ir "tobulesne."

Tik darbo žmonių partija tegali šiandien duoti teisin-

Tarptautinė Apžvalga

Rašo D. M. Š.

Valstybės sekretorius Dean Acheson prašė Senatą narių, kad kuogrečiau užgirtų karinę Šiaurės Atlanto Sutartį ir skirtų sutarties finansavimui \$1,450,000,000. General. Omar N. Bradley, vadovas ginkluotųjų jėgų, taip pat ragino Senatą tuojau užgirti sutartį. Senato komitetas šiuo kartu veda tūlų piliečių apklausinėjimą reikale tos sutarties.

Generolas C. L. Chenault, kuris buvo Kinijoje Amerikos karinio orlaivyno komandierius, prašė Kongreso, kad skirtų Kinijos reikcijoms pagalbai \$700,000,000 i metus ir duotų generolo Čiang Kai-šeko armijai amerikinius vadus. Bet jo ši avantiūra nedaug randa pritarėjų.

50 mokslininkų, priešakyje su Dr. Ed. U. Condon, varde American Physical Society, protestavo Washington prieš persekiojimą mokslininkų. Jie Trumano įsakymą tyrinėti valdžius darbininkus ir kitus visokius kvotimus pavadinė "The Nazi formula."

Generolas James H. Doolittle, kalbėdamas Washington, tarpe kitko, pareiškė: "Mes turime pasiruošti fiziškai, protiniai ir moraliai numesti atomines bombas ant Rusijos industrijos centrų (jie dabar turi būti svarbiausias siekis militarinio naikinimo)..."

Kada taip begėdiškai šūkauja generolas Doolittle, kada kiti reikalauja skirti bilijonus dolerių užsienyje reikacijoms palaikymui, tai atrodo, kad Amerikoje viskas gerai, nieko nereikia.

Bet štai gegužės 5 d. New York Times įtalpino paveikslą vieno iš tūkstančių New Yorko netinkamų gyvenimui namų. Miesto Tarybės tūli nariai ir specialie komisija tuos namus apžiūrino ir surado, kad "jie netinkami gyventi, pilni žiurkių, pavojingi sveikatai ir neapsaugoti laike gaisro."

Toliau korespondentas J. A. Hagerty rašo: "Namų apžiūrino ir fotografavo 100 fotografistų. Namai privisę žiurkių, namų tinkas krinta nuo sienų ir lubų, matosi plikos vielos ir visiškai sanitariniai netinkami gyventi."

Taip yra New Yorke, didžiausiame ir turtingiausiame ne vien Amerikoje, bet visame pasaulyje mieste.

Arabų šalis, Palestinos srityje, skelbia, kad tarpe Jungtinių Valstijų ir Anglijos valdonų eina didelis nesutikimas Izraelio klausime ir aliejaus reikale.

Bulgarija pareiškė, kad ji nesijus savo atstovo į Jungtinių Tautų seimą aikštintis nuteistųjų protestonų kunigų reikale. Sako, kad kunigai prasikalto, kaipp šnipai dirbdami Anglijos ir Wall stryto imperialistams, todėl tų šalių diplomatai ir kelia triukšmą. Bulgarija skaito, kad jie yra jos piliečiai ir jos vidaus reikalas, kaip juos baudžia.

Čechoslovakijos vyriausybė buvo sušlaikius Jungtinių valstijų konsulą Martin Bowe ir jo žmoną, kad sie-

be leidimo traukė paveiklus militarinio parado laike Pirmosios Gegužės. Konsulą ir jo žmoną po valandos tardymo paliuosavo, o paveikslų aparatą pasilaikė ištirimui.

Kinijoje Liaudies Išlaisvinimo Armija perėjusi Yangtze upę jau nužygiavo vietomis net 250 mylių į pietus linkui Kantono. Tuo kartu sumušė ir sunaikino dvyliką priešų armijų, dešimtis tūkstančių kareivių suėmė, galutinai apsupo Sanghajaus miestą.

Reacininkas generolas Čiang Kai-šekas pabėgo lėktuvu į Formozos salą, kur Jungtinių Valstijų karolo laivyno ir orlaivyno globoj jaučiasi saugus ir kalba apie "komunistų sumušimą."

Prancūzai nutraukė prekybą derybas su Šveicarija. Generolas (fašistas) De Gaulle sako, kad ir jis nesutinka su karine Šiaurinio Atlanto Sutartimi. Matyti, mato, kad Francijos žmonės priešingi tai karo sutarčiai, tai nori juos apgauti.

Italijoj yra didelis vargas, kad žmonės dešimtimis tūkstančių važiuoja į kitas šalis. Sakoma, kad bėgyje ateinančių keturių metų išvažiuos nemažiau 1,000,000 piliečių.

Marshallo planas Italijoj tik didina nedarbą. Dabar bedarbių yra jau apie 3,500,000. Matote, kokis tai nesutaikymas: šalis sugriauta, baisi stoka gyvenimui namų, didelis vargas iš priežasties stokos maisto, drabužių, apsiavų, tuo karu fabriki stovi. Italijos komunistai ir darbo unijos planuoja generalinį streiką prieš tokią padėtį.

Ispanijos fašistinis režimas priešakyje su generolu Franco prašo Jungtinių Valstijų \$200,000,000 paskolos. Sako, kad Washington "iš principo" jau sutinka duoti paskolą, tai yra, nepriešingi sutvirtinti Franco režimą. Tik yra abejonių, ar tas fašistų režimas išsilaikys ir ar ta paskola nepražūs, kaip žuvo "paskolos" suteiktos Kinijos reikacijai.

Jugoslavijos valdovai, priešakyje su Tito, kiek laiko atgal dovanuoja Jugoslavijos aukšą, kuris buvo Amerikoje. Dabar patys jau prašo Washington \$20,000,000 paskolos.

Japonijoje minėjo 2-ųjų metų sukaktį, kaip generolas MacArthur - suteikė "demokratinę" konstituciją. Minėjimas buvo nekoks, nes tuo pat laiku 400,000 mainierių streikavo prieš nepakenčiamas darbo sąlygas. Kadangi streikai draudžiami, tai mainieriai sakė, kad jie ima "vakacijas".

Generolas MacArthuras išleido japonams pataikaujantį pareiškimą. Jis kalbėjo, kad už tai, jog Japonijoj yra Amerikos armija, kalta Tarybų Sąjunga, kuri "griauna taikos reikalus". Jis pasakojo, kad "Amerika tikisi turėti Japonijoj tvirtą sąjungininkę, reiškia, kare prieš Tarybų Sąjungą.

Bet generolas MacArthuras ir jo štabas dreba pri-

siminę įvykius Kinijoj ir augančią komunistų įtaką Japonijoj. Jis pamena, kad neseniai Japonijos Komunistų Partija gavo virš 3,500,000 balsų, nepaisant, kad generolas MacArthuras visai komunistais gsdino.

Generolo MacArthuro viešpatavimas darosi kasdien Japonijos žmonėms kartėmis. Po trijų ir pusės metų po karo Japonijos gamyba duoda tik 40 procentų prieškarinės gamybos kiekio. Stoka maisto, rūbų, apsiavų ir kitų reikmenų. Žmonės baisiai piktinasi ir jų antagonizmas auga prieš visus amerikiecius, nors už padėtį kalti reacininkai su generolu MacArthuru.

Filipinų salose eina tikras karas. Partizanai nudėjo buvusio reacininko prezidento Quezono pačią ir dukterį. Mr. Quezonas kiek laiko atgal mirė. Jis buvo ištikimas Wall stryčio turčių frankis.

Balandžio 29 d. iš Manila pranešė, kad valstiečiai partizanai, apsiijungę į Hukbalahap organizaciją, kuriuos paprastai vadina tik "Huks", stojo mūšin. Prieš juos valdiška armija naudoja 75 mm ir net 105 mm. dideles karūoles. Reiškia, partizanai galinai, kad reikia net tokią artileriją ir lėktuvus naudoti.

Filipinų partizanai reikalauja žemės reformos, o reacininkai nori palikti senovišką, baisiai neteisingą padėtį, kur valstietis turi samdyti pas poną žemę ir javais mokėti bent keturis penktadalius javų atiduodamas ponui.

Filipinai faktiškai yra Jungtinių Valstijų kolonija, nors jiems ir suteikta "nepriklausomybė". Fabriki, svarbiausios imonės yra Amerikos kapitalistų rankose. Patsai generolas MacArthuras ten turi daugybę cukraus gaminimo fabriku. Amerikos armija, orlaivynas ir laivynas įsitaisė savo karines bazes.

Filipinai užima 114,830 ketvirtainių mylių ir turi 20,000,000 gyventojų. Šalis turtinga, bet neturi laisvės.

Rumunijos vyriausybė išleido patvarkymą, pagal kurį užsienio atstovams (Tapa 3-čiame pusl.)

Dvasios Elgetos

VILNIUS. — Kiekvieną dieną į Lietuvą atvyksta vis daugiau lietuvių, kurie nutraukę savo ryšius su pražūtingu lagerių gyvenimu Vakarų Vokietijoje, įsijungia į kūrbinį darbą. Atvykstančių tarpe galima išvysti žemdirbius ir darbininkus, rašytojus ir menininkus bei kitų profesijų žmones.

Tai žmonės, kurie išbuvę ilgus metus įvairiuose DP lageriuose, nuolat bauginami antitarybinės propagandos, pagaliau, po daugybės sunkumų, pasiekė savo Tėvynę. Idomu tai, kad nei vienas inteligentas, sugrįžęs iš lagerio, negali pasiūlyti savo veikla. Ką jis ten darė? Viską: malkas kirtė, kelius taisė. Taip gyveno žmonės, kurie ne visuomet sutikdavo su lagerių administracija, kurie drįsdavo viešai abejoti varoma prieš Tarybų Lietuvą propaganda. Ne vienas šių žmonių matė lagerių karcerius, ne vienas jų teko susidurti su dideliais sunkumais, kol jiems, pagaliau, pavykdavo, aplenkus visas jiems statomas žabangas, sugrįžti atgal į savo Tėvynę.

Tačiau dar šiandien Vakarų Vokietijoje yra tokių Lietuvos inteligentijos atstovų, kurie, gerai atmindami savo darbelius vokiečių okupuotoje Lietuvoje, negalvoja apie grįžimą į Tėvynę, sulaukia nuo šio žygio dorus lietuvių inteligentus, pasiryžusius palikti Trizoniją.

Nemažą vaidmenį šioje žmonių mulkinimo politikoje vaidina ir saujelė mokslininkų, kurių dabartinė veikla pasizymi tik įvairių straipsnių spausdinimu. Ką gi gero galima pasisemti iš šių literatūros, kalbos ir istorijos problemų gvildinančių rašinių? Daugumas lagerinių mokslininkų rašinių rodo tik autorių trumparegiškumą, jų dvasios skurdą. Kaip tik dėl to įvairiuose šių pseudomokslininkų skelbiamuose straipsniuose nuneigiami gerai žinomi istoriniai faktai arba nagrinėjamos tokios problemos, kurios nieko sudominti negali.

Po ilgo laiko pasirodė užkietėjusių reacionierių brolių Biržiškų rašinėliai. Tiek vienas, tiek antras pateikia biografijas. Vae-

vas susidomėjo Jurgio Zablockio gyvenimu greičiausiai dėl to, kad pastarasis prieš beveik 400 metų numirė Tuebingene, dabartiniame Vakarų Vokietijoje esančių lietuvių "Parnase". Mykolas Biržiška šlovina buvusį Kauno Universiteto rektorių Roemerį ir apsiųtojęs gina jo tikrą lietuviškumą, p a t r i o tizmą. Kam prireikė spausdinti šią Roemerio monografiją, kurioje be eilės susklustuotų faktų nieko nėra. Matyti tam, kad Mykolas Biržiška galėtų priminti apie savo egzistavimą.

Išskyrus šiuos buvusius buržuazinės Lietuvos mokslo šulų Vakarų Vokietijoje priviso visa eilė universitietų, kurie, kurie nagrinėja įvairiausias problemas pradedant beatodairiniais Vydūno misticizmo iškelimu ir baigiant mirusiomis mintimis apie gyvąją literatūrą.

Vien tik visišku nemokšišku galima pateisinti vieną iš daugelio tokių "žinovų" — V. Maciūną, kuris straipsnyje apie Adomą Mickevičių rašo: "Ir šių dienų lietuviui Mickevičius yra artimas ypač (pabrakuta autoriaus — St. K.) tuo, kad jis yra emigracijos poetas ir netektosios Lietuvos ilgesio reiškęjas. Pasirodo, kad Mickevičius didis vien dėl to, kad, kaip ir straipsnio autorius, yra buvęs emigracijoje. Tai bent palyginimas!

J. Girnius, savo "darbe", pavadintame "Kūrybinio originalumo prasmė", siūlo mokyti iš prancūzų egzistencialisto Sartro — žmogaus, kuris stato aukščiausio visko moralinį išskrypimą, įžeidinėjantį plūdima ir šmeižta. Toks egzistencializmo pirsimas rodo, kaip žemai smukę yra vadina mieji emigrantai.

Jau praslinko daugiau kaip ketveri metai nuo tos dienos, kai lietuviai inteligentai atsidūrė Vakarų Vokietijoje. Ką gi jie nuveikė per tą laiką? Parašė kelis menkaverčius, klaidinančius straipsnelius arba dėjo lietuvių kalbą vokiečiams? Deja, taip.

Kaip tai juokingai maža lyginant su Tarybų Lietuvos inteligentijos pasiekimais, kai respublikos leidyklos išleidžia milijonus egzempliorių grožinės literatūros ir mokslinio pobūdžio knygu, kai tarybų Lietuvos Mokslų Akademijos Institutuose verda mokslinis darbas, kuriam vadovauja profesorai Matulis, Žiugžda, Pakarklis, Mažulis, Lašas, Purėnas, Ivanauskas, Janulaitis, Balčiūnas, Mykolaitis - Putinas, Budrys ir daugelis kitų.

Sunkus yra lietuvių inteligento gyvenimas Vakarų Vokietijoje, kai jis neturi kur ir kaip pritaikyti savo žinias. Bet dar sunkesnis jis tampa tuomet, kai ateitis be perspektyvų, kai netenkama energijos matant savo beprasmiską padėtį ir nesiryžtama ją pakeisti.

St. Kalnias

Dovanota Gyyybė Trim Japonam Karo Kriminalistam

Tokio. — Amerikonų komanda dovanuoja gyvybę trims kariniams japonams kriminalistams, nusmerktiems už suimtų amerikonų žudymą karo metu. Mirties bausmė jiems pakeista "amžinu" kalėjimu.

Buvęs pakviestas Amerikon ne kokių nors raudonųjų, bet gana dėsniomis Sidney Hillman Foundation, daktaras Harold Laski, Britanijos Darbo Partijos vykdomojo komiteto narys ir politinio mokslo profesorius Londono Universitete, patyrė, jog "laisvoje" Amerikoje ne taip jau laisva, kaip mes kitašaliams pasakojame. Ne tik su prakalbų maršruttu, net dviejose vietose negalėjo kalbėti, jam buvo uždrausta. Su juo sykiu keliauvo ir Mrs. Laski.

Rokiškio Apskrities Darbo Žmonių Kova Dėl Tarybinės Valdžios 1918-1919 m.

(Tąsa)

Po kelių dienų atvyko Raudonosios Armijos dalys. Tai buvo džiaugsminga šventė visiems apskrities darbo žmonėms, miesteliuose ir kaimuose gaivališkai rinkosi milžiniškos demonstracijos, susitikimo mitingai.

Prisimenu tarybinės kariuomenės atvykimą į Obelius. Visi miestelio ir artimiausių kaimų gyventojai pasipylė į gatvę, ir susidarė milžiniška demonstracija, kuri reikė padėką ir sveikinimus tarybinei kariuomenei. Kalbėje mitinge pareiškė savo pasirengimą padėti Raudonajai Armijai jos kovoje su vokiškais okupantais. Raudonojoje Armijoje darbininkai, samdiniai ir varguomenė matė savo išvadotojus iš vokiečių okupacijos ir buožių vergovės.

Dr. drg. Tiškaus ir Pagirio mirtis buvo skaudus nuostolis ne tik Rokiškio apskrities partinei organizacijai, bet ir visiems Lietuvos darbo žmonėms. Pagirys buvo jaunas, energingas, pilnas jėgų ir trokštąs naujo, laimingo gyvenimo komunistas. Dr. Eduardas Tiškus buvo senas, kovose su carizmu ir su vokiškais banditais užsigrūdinęs bolševikas, partijos narys nuo 1905 m., perėjęs caro kalėjimus, ištremtį ir katrogą, turįs didelį patyrimą ir žinias kovoje dėl darbo žmonių pergalės. Savo gilią žinias, partinio darbo patyrimą, organizacinius gabumus jis sumanias perėikė Rokiškio partinės organizacijos komunistams.

1919 m. sausio mėn. 2 d. Obeliuose buvo suorganizuotas milžiniškos Tiškaus ir Pagirio laidotuvės, kuriose dalyvavo daugybė apskrities gyventojų, kaimyninių apskričių atstovai ir Raudonosios Armijos batalionas.

Geriausią lietuvių liaudies sūnų, pirmųjų lietuvių tautos organizuotos kovos prieš vokiškuosius okupantus aukų laidotuvės virto grandiozine apskrities darbo žmonių demonstracija, reiškančia paramą tarybų valdžiai. Prie Tiškaus ir Pagirio kapų partinių organizacijų, tarybinių organų ir darbininkų bei kaimo varguomenės atstovai prisiekė ištikimai ir nenuilstamai kovoti dėl partijos ir tarybų valdžios reikalo, dėl reikalo, už kurį kovojo ir atidavė savo gyvybę ištikimi tarybinės liaudies sūnūs Tiškus ir Pagirys. Jie prisiekė žiauriai keršyti vokiškiems okupantams ir jų agentams — lietuviškiems buržuaziniams nacionalistams už mūsų geriausių draugų gyvybę, už kraują ir sąaras.

Dabar, praėjus 30 metų, Rokiškio apskrities darbo žmonės prie dr. drg. Tiškaus ir Pagirio kapų gali pasakyti: "Mes ne tik kovojome, bet nugalėjome ir dabar kuriame naują, laimingą gyvenimą."

Tuo būdu, dar neatvykus Raudonosios Armijos dalims, tarybinės valdžios organai buvo įkurti ne tik Rokiškio mieste, bet ir visuose apskrities valsčiuose. Tai rodo, kad apskrities darbo žmonės tvirtai palaikė ir rėmė tarybų valdžią, kad pati darbo liaudis, Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos įtakoje, išrinko tikrąjį kelią išsivaduoti nuo vokiškųjų okupantų ir lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų, kurdama naują, laimingą gyvenimą.

Nuo pat pirmųjų tarybų valdžios įkūrimo ir sustiprinimo dienų partinės organizacijos susidūrė su didžiuliais sunkumais; pirma, trūko atsidavusių ir gerai pasirengusių draugų net pačiame apskrities centre. Dalis inteligentijos buvo užkręsta buržuazinių - nacionalistinių nuotaikų ir kovojo prieš tarybų valdžią, sabotavo jos priemones. Pagrindinė inteligentijos dalis nebuvo pasirengusi ir prityrusi dirbti tarybinėmis sąlygomis. Daugelis komunistų buvo jauni, neturėjo patyrimo ir pasiruošimo, todėl buvo labai sunku dirbti ir buvo daroma nemaža klaidų praktiniame darbe. Antras sunkumas buvo tarybų valdžios priešų kova. Nuo pat pirmųjų tarybų valdžios suorganizavimo dienų prieš ją buvo kovojama. Svarbiausias jaunosios tarybų valdžios uždavinys buvo aprūpinti darbininkus ir varguomenę duona. Šį darbą buožės trukdė visomis jėgomis ir priemonėmis. Jie nedavė grūdų, slėpė juos,

agitavo prieš tarybų valdžią ir kartais net išštodavo su ginklu.

Katalikų dvasininkija smarkiai agitavo ir dirbo prieš tarybų valdžią. Ypatinai šiuo pasižymėjo Obelių klebonas. Ryšium su reakcinės dvasininkijos suaktyvėjimu ir jos įtaka kai kuriems gyventojams, partijos apskrities komitetas priėmė nutarimą sustiprinti antireliginę propagandą ir, visų pirma, surengti visuose valsčiuose ir miesteliuose pranešimus antireliginėmis temomis.

Vienas iš svarbiausių partinių organizacijų uždavinių pirmuoju tarybų valdžios etapu buvo sustiprinti partinės organizacijos augimą, įforminti partines organizacijas valsčiuose ir apskrityje demokratinio centralizmo pagrindais. Visuose valsčiuose buvo surengti partiniai susirinkimai, kuriuose buvo išrinkti priklausimai nuo organizacijų sudėties partinių organizacijų sekretoriai arba partijos valsčių komitetai ir delegatai į apskrities partinę konferenciją.

Vasario mėn. pradžioje Rokiškyje buvo suaukta apskrities partinė konferencija, kuri atstovavo jau gan gausiam partijos narių skaičiui apskrityje. Pagrindiniu klausimu "Apie politinę padėtį ir apskrities partinės organizacijos uždavinius" kalbėjo tik ką iš centro atsijęs politinis komisaras drg. Krasauskas. Jam, kaip centro atstovui, buvo išskeltas uždavinys padėti apskrities partinei organizacijai ir tarybiniam organams. Konferencijoje buvo išrinktas partijos apskrities komitetas ir jo sekretorius drg. A. Šervytė. Surengus partinius susirinkimus valsčiuose, įforminus partines organizacijas ir pravedus apskrities partinę konferenciją, partinių organizacijų darbas žymiai pagerėjo, pakilo jų autoritetas gyventojų tarp, ir partinių organizacijų eilės sparčiai augo.

1919 m. pradžioje įvairaus plauko reakciniai elementai — socialdemokratų, buožių, reakcinė katalikų dvasininkija, lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai ypatingai sustiprino kovą ir agitaciją prieš tarybų valdžią. Reikia savikritiškai pasakyti, kad Rokiškio apskrities tarybų valdžios organai iš pradžių nepakankamai kovojo su priešais reakciniais elementais. Tik 1919 m. gegužės — birželio mėn. pradėta griežčiau ir tvirtiau kovoti prieš juos.

1919 m. balandžio mėn. kontrrevoliuciniams elementams ypatingai suaktyvėjus ir baltiesiems lenkams puolant mūsų sostinę Vilnių, pastarajai grėsė didelis pavojus. Ryšium su tuo Lietuvos komunistų partijos Centro Komitetas nusprendė įkurti komunistinį būrį iš Rokiškio ir kitų apskričių komunistų.

Balandžio mėn. pradžioje į Obelius atvyko Centro Komiteto atstovas. Visuotiniame partiniame susirinkime jis padarė pranešimą apie padėtį Vilniuje ir Centro Komiteto sprendimą suformuoti komunistinį dalinį. Po komunistų trumpų pasisakymų vienbalsiai buvo priimtas nutarimas mobilizuoti visus komunistus, išskyrus tris, kuriuos reikėjo būtinai palikti dirbti vietoje. Tokie partiniai susirinkimai su analoginiu sprendimu įvyko ir kituose apskrities valsčiuose. Visi komunistai buvo nepaprastai skubiai surinkti į Rokiškį, kur susiformavo komunistų būrys. Šio būrio vadu buvo paskirtas drg. Fedoravičius, dabartinis LKP(b) Šiaulių miesto komiteto sekretorius. Prieš išsiunčiant būrį į frontą, Rokiškio dvare buvo surengtas mitingas, praėjęs labai audringai. Mitinge kalbėjo Centro Komiteto atstovas, politinis komisaras drg. Krasauskas ir eilė kitų, išvykstančių į frontą, draugų.

Kadangi padėtis buvo labai rimta, būrys tą pačią dieną gavo ginklų ir buvo išsiųstas į frontą. Kiekio atžvilgiu būrys buvo pakankamai didelis, — jame buvo keli šimtai žmonių, bet kokybės atžvilgiu jis buvo silpnas. Užtenka pasakyti, kad dauguma nebuvo kariškai pasirengę, seniau nebuvo laikę rankose ginklo, todėl kelyje teko vagonuose užsilikti elementariausiais pasirengimo klausimais ir nurodyti žmonėms, kaip valdyti ginklą, o toliau mūšuose mokyti teisingai jį vartoti.

(Tąsa bus)

KĄ REIŠKIA ŠIAURĖS ATLANTO PAKTAS?

(Pabaiga)

Tos rezoliucijos priėmimas JAV senate reiškia, kad JAV valdantieji sluoksniai ne tik sudraskė visus savo svarbiausius įsipareigojimus Suvienytųjų Nacijų Organizacijos atžvilgiu, bet ir perėjo į naują kursą savo užsienio politikoje, kuri nuo šiol siekia smurtu įvesti anglų - amerikiečių pasaulinį viešpatavimą. Iš to seka, kad JAV senato priimtoji rezoliucija reiškia, jog JAV valdantieji sluoksniai pasisakė už agresijos politiką, už naujo karo sukurstymo politiką.

Esant tokiam naujam JAV ir Didžiosios Britanijos užsienio politikos nusistatymui netenka stebėtis, kad ši politika savo smailiu nukreipta prieš Tarybų Sąjungą ir laudies demokratijos šalis. Kadangi Tarybų Sąjunga ir laudies demokratijos šalys nuosekliai gina visuotinės taikos reikalą ir neulstamai kovoja prieš visus ir visokių naujo karo kurstytojus, mes negalime laukti, kad į mūsų šalį palankiai žiūrėtų tie užsieniniai sluoksniai, kurie įkvepia naują agresiją ir kurie šiuo metu eikvoja savo energiją naujam karui ruošti.

Tarybų Sąjunga turi svarbius susitarimus su Jungtinėmis Valstybėmis ir Didžiąja Britanija klausimais dėl bendros politikos tiek Vokietijos atžvilgiu Vakaruose, tiek ir Japonijos atžvilgiu Rytuose. Šie susitarimai turi sudaryti gerą pagrindą visuotinei tvirtai taikai demokratiniais principais nustatyti. Šiuos susitarimus valdantieji JAV ir Didžiosios Britanijos sluoksniai dabar mindžioja kiek viena me žingsnyje, nes šie sluoksniai dabar laikosi naujo užsienio politikos kurso ir nenori skaitytis su jų pasirašytomis susitarimais. Lauždami ankstesnių susitarimų dvasią ir prasme, JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai kuria dabar vadinamąją "Šiaurės Atlanto Sąjungą" ne tik TSRS nedalyvaujant, bet ir tiesiog siekiant panaudoti šią grupotę prieš TSRS ir laudies demokratijos šalis.

Tarybų Sąjunga turi taip pat draugystės ir savitarpio pagalbos 20 metų sutartis su Didžiąja Britanija ir Prancūzija, kurios pilnutinai atitinka visuotinės tvirtos taikos interesus ir yra ypatingai svarbios taikai sustiprinti Europoje. Tačiau valdantieji Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos sluoksniai atvirai mindžioja šias sutartis ir ignoroja jose išdėstytus Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos įsipareigojimus palaikyti ir stiprinti taiką Europoje drauge su Tarybų Sąjunga. Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės, kaip žinoma, dalyvauja kuriant Šiaurės Atlanto grupotę ir be to, prisidengdamos savo saugumo stiprinimu, sukūrė vadinamąją "Vakarų Sąjungą" ne tik TSRS nedalyvaujant, bet ir tiesiog siekdamas panaudoti naują Vakarų Europos grupotę prieš Tarybų Sąjungą.

Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija ir Prancūzija drauge su Tarybų Są-

junga buvo svarbiausios šalys, kurios paruošė Suvienytųjų Nacijų Organizacijos sukūrimą. Drauge su kitomis suvienytomis nacijomis buvo vieningas pripažinta, kad šios keturios valstybės ir Kinija turi siekti vieningumo ir bendradarbiavimo Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje, ir todėl penkių didžiųjų valstybių vienbalsškumo principas sprendžiant pagrindinius taikos ir tarptautinio saugumo klausimus sudarė SNO Įstatų pagrindą. Kone antrą dieną po Suvienytųjų Nacijų Organizacijos įsteigimo buvo pradėtas žygis prieš šią Organizaciją. Nors tai buvo daroma kitų rankomis, bet visi matė ir visi žinojo, kad ardomajam darbui vadovauja JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai.

Kuo tai paaiškinama?

Tai paaiškinama tuo, kad vos tik pasibaigus antrajam pasauliniam karui valdantieji JAV ir Didžiosios Britanijos sluoksniai emė įsivaizduoti, kad tik jiems, o ne visoms penkioms didžiosioms valstybėms drauge, turi priklausyti vadovaujantis vaidmuo Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje. Bet kadangi Tarybų Sąjunga reikalavo ir reikalauja griežtai įvykdyti tai, kas pasakyta SNO Įstatuose apie visų penkių didžiųjų valstybių suderintos veiklos būtinumą, nes tik tokia suderinta veikla gali tikrai užtikrinti visuotinės taikos ir tarptautinio saugumo interesus, JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluo-

sniai emė smarkiau puldinti TSRS ir išvystė dar intensyvesnį darbą Suvienytųjų Nacijų Organizacijai pakirsti.

Visa tai pasirodė nepakankama.

Kadangi Tarybų Sąjunga ir visa eilė kitų valstybių nesutinka pakeisti SNO Įstatų, JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai priėjo, išvadą, kad jiems nepavyks pilnutinai pritaikyti prie savo agresyvios politikos Suvienytųjų Nacijų Organizaciją, ko jie vis dėlto nesiliauja siekę. SNO Įstatai juos varinė, o savo užsiuolimais prieš TSRS — už tai, kad ji gina tuos principus, kuriais remiantis buvo sukurta Suvienytųjų Nacijų Organizacija, — jie nieko nepasiekė, nes jokiū būdu neįstengė pajudinti poziciją Tarybų Sąjungos, ginančios šventą visuotinės tvirtos taikos stiprinimo reikalą ir nuosekliai demaskuojančios visus ir visokius agresorius ir karo kurstytojus.

Išitikinę tuo, JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai, matyti, padarė išvadą, kad jiems reikia veikti apeinant Suvienytųjų Nacijų Organizaciją. Šios politikos vykdymas ir atvedė į sukūrimą Šiaurės Atlanto Sąjungos, o taip pat kitų valstybių grupučių, kurios sukurtos ir kuriamos slaptais būdais už Suvienytųjų Nacijų Organizacijos nugaros.

Tokiū būdu, mes turime visišką pagrindą teigti, kad

Šiaurės Atlanto Sąjunga siekia sužlugdyti Suvienytųjų Nacijų Organizaciją. Negalima nesiskaityti su tuo, kad šitaip pasireiškia nepalenkiamas JAV ir Didžiosios Britanijos valdančiųjų sluoksnių siekimas galutinai pakirsti ir sunaikinti Suvienytųjų Nacijų Organizaciją, kuri vis dėlto sulauko ir trukdo pilnutinai pritaikyti prie savo agresyvios politikos kitas valstybes ir kuri negali tapti paklusniu įrankiu anglų - amerikiečių bloko rankose vykdančią politiką smurtu įvesti anglų - amerikiečių pasaulinį viešpatavimą.

Po viso to suprantama, kodėl JAV, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos valdantieji sluoksniai, vykdydami agresijos politiką ir ruošdami naują karą, siekia šiuo metu visur vykdyti TSRS izoliavimo politiką, nors ši politika šiuokščiai lauzo jų prisiimtus įsipareigojimus.

Vadinasi, šių valstybių valdančiųjų sluoksnių užsienio politikos vadinamoji "naujoji kryptis" pasireiškia tuo, kad jie sugrįžo į tą senąjį antitarybinį kursą užsienio politikoje, besiremiančioje TSRS izoliavimu, kurio jie laikėsi laikotarpiu prieš antrąjį pasaulinį karą ir kuris vos neatvedė Europos civilizacijos į katastrofą.

Susivilioję agresyviais pasaulinio viešpatavimo planais, JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai nesuprato, kad jų poli-

(Tąsa 5-me pusl.)

'PRAEITIS ŠEŠĖLIS'

Keturių Veiksmų Drama

RENGIA LAISVĖS CHORAS

SUVAIDINS VILIJOS CHORAS IŠ WATERBURY, CONN.

VAIDINIMAS ĮVYKS

Sekmadienį, Gegužės 15 May, 1949

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo Salėj

227 Lawrence Street,

Hartford, Conn.

Vilijos Choras iš Waterbury, Conn.

Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės, Meno Mylėtojai! Mes kviečiame tamstas atsilankyti ir pamatyti įdomų vaidinimą keturių veiksmų dramą, atvaizduojančią caro laikų Lietuvos žmonių gyvenimą ir jų kovą už geresnį gyvenimą ir laisvę. Čionais jūs pamatysite daug juoko, ašarų ir rimto pamokymo iš gyvenimo. Kviečiame jus dalyvauti ir savo draugus atvesti.

Duryrs atsidarys kaip 2:30 po pietų Lošimas prasidės 3-čią valandą po pietų Įžanga 75 centai ypatai, įskaitant ir taksus

Kviečia visus dalyvauti.

RENGIMO KOMISIJA.

DETROIT, MICH.

Streikas Fordo Darbininkų

Fordo darbininkai, nepakędami naujos skubos sistemos, kurios griebsiai visos kompanijos, kad sau sukrauti daugiau pelną, išėjo į streiką. Jau bus virš metai laiko, kaip tai vienur, tai kitur darbininkai yra priversti eiti į unijos neautorizuotus streikus — "kačių streikus." Tas tik parodo, kad unijos viršininkai į kompanijų paskubos sistemą pro pirštus žiūrėjo, tai patys darbininkai turėjo ginti savo reikalus.

Mat, unijos aukštesni viršininkams rūpi tik didelės algos pasiminti, kurias gauna iš narių duoklių, bet ne darbininkų reikalai. Pereitais metais žymėjau spaudoje, kad nepaisant tokio reakininkų unijų viršininkų elgesio, darbininkų kova neapsistos, kad streikų kiekis augs.

Faktas yra, kada lokalas po lokalo didėle didžiama balsu nubalsuodavo skelbti streiką, tai unijos viršininkai priešakyje su Reutheriu neduodavo leidimo. Taip General Motors Co. darbininkų keli dideli lokalai Flint, Pontiac yra nubalsavę skelbti streiką, bet iki šiol jie negauna iš unijos Nacionalės Tarybos užgyrimo.

Fordo darbininkų lokalai 600 ir 900, kurje apima 65,000 darbininkų, nutarė streikuoti. Tuo kartu unijos viršininkai sutiko, kad streiką skelbtų mažesni lokalai, turinti 5,000 darbininkų, net dieną streikui paskyrė 5 d. gegužės, bet neatkreipė atydos į Fordo darbininkų reikalavimą.

Bet kada Fordo darbininkai, lokalo 600 priešakyje su prezidentu Thomson, paskelbė kovą, tai po lokalo spaudimu turėjo aukšti unijos ponai su Reutheriu priešakyje sutikti. Dabar Fordo darbininkai yra streiko lauke.

Worcester, Mass

WORCESTERIO ŽINIOS

Laisvės 30 metų pagerbimo bankiete dalyvavo daugiausia vyrai. Muzikos programą pildė vyrai, tik pianistė buvo mergina.

S. Paura — dainininkas ir kompozitorius. Jo yra muzika ir žodžiai dainos "Tolyn," ką mes visi girdėjom.

Žmonių galėjo būt daug daugiau, bet gal iš priezštės bedarbės tūli neatėjo, kuri pas mus pradeda siaust.

Čia aš prirodysiu, ką aš rašau. Hobbs Mfg. Co., kur dirbo 2 šiftai virš 300 žmonių, dabar yra tik vienas šiftas ir tik keturias dienas į savaitę dirba. Worcester Pressed Steel Co. dirbo 500 žmonių 2 šiftai, dirba tik 200 žmonių ir vienas šiftas. Kitą mėnesį duos 2 savaites vakacijų, nes mažai yra kas dirbti. Cornell Dubilier Co. dirbo 2 šiftai 4,000, daugiausia moterys, dabar tik 500 dirba ir vieną šiftą. Norton Abrasives Co., kur dirbo 8,000, 3 šiftus, pastatė didelę modernišką dirbtuvę 5 milijonų dolerių vertės, dabar dirba 2 šiftai 4,000 žmonių.

Čia aš prirodysiu, ką aš rašau. Hobbs Mfg. Co., kur dirbo 2 šiftai virš 300 žmonių, dabar yra tik vienas šiftas ir tik keturias dienas į savaitę dirba. Worcester Pressed Steel Co. dirbo 500 žmonių 2 šiftai, dirba tik 200 žmonių ir vienas šiftas. Kitą mėnesį duos 2 savaites vakacijų, nes mažai yra kas dirbti. Cornell Dubilier Co. dirbo 2 šiftai 4,000, daugiausia moterys, dabar tik 500 dirba ir vieną šiftą. Norton Abrasives Co., kur dirbo 8,000, 3 šiftus, pastatė didelę modernišką dirbtuvę 5 milijonų dolerių vertės, dabar dirba 2 šiftai 4,000 žmonių.

Matyt iš garsinimų, kad Aido Choras turės savo metinį koncertą gegužės (May) 15, ant 29 Endicott St., 3 val. po pietų, įžanga tikrai darbininkiška tik 60c ypatai.

Gegužės (May) 29, L. S. ir D. B. Dr. atidarys Olympia Parką, dainuos Aido Choras. Gegužės 30 bus šokiai. Nepamirškite atvažiuot, nes bus parkas su nauja tvora ir nauju keliu. Gausit progą apžiūrėti, išsigert ir pašokt.

Gegužės (May) 2 d. buvo prakalbos Bostone, kur buvo kalbėtojai iš Italijos, Francijos, Anglijos ir buvo Henry Wallace. Bet mažai iš mūsų lietuvių buvo, net ir tie, kurie taip išsiujuose dirbo, kad gauti parašų dėl Wallace, nepasirodė. Iš viso žmonių buvo apie 1,100. Aukų surinkta virš \$5,000.

Girdėt, kad šiomet ir vėl LMS Antra ir Trečia apskriktys laikys meno vakacijos mokyklą ant Olympia Parko. Daugiau žinių gausite nuo Aido Choro komiteto. Kirvis

KĄ REISKIA ŠIAURĖS ATLANTO PAKTAS?

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

tikos vadinamoji "naujoji kryptis", prieštaraujanti jų neseniai prisimintiems išpareigojimams TSRS ir kitoms suvienytoms nacijoms, ne tik negali padėti sustiprinti jų politines ir ekonomines pozicijas, bet ir bus pasmerktas visų taikingų tautų, bus pasmerktas visų visuotinės taikos sustiprinimo šalininkų, kurie sudaro milžinišką daugumą visose šalyse.

PAGRINDINĖS IŠVADOS Pirmoji išvada

Tarybų Sąjunga priversta skaitytis su tuo faktu, kad Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai perėjo į atvirą agresyvią politinį kursą, kurio galutinis tikslas yra smurtu įvesti angly - amerikiečių pasaulinį viešpatavimą, ką ir atitinkai jų vykdomoji agresijos politika, naujo karo sukurstymo politika.

Tokios padėties akivaizdoje Tarybų Sąjunga turi dar energingiau ir dar nuosekliau kovoti prieš visus ir visokius karo kurstytojus, prieš agresijos ir naujo karo sukurstymo politiką, už visuotinę tvirtą demokratinę taiką.

Šioje kovoje dėl visuotinės taikos ir tarptautinio saugumo sustiprinimo Tarybų Sąjunga laiko savo sąjungininkais visus kitas taikingas valstybes ir visus tuos nesuskaičiuojamus visuotinės demokratinės taikos šalininkus, kurie tikrai reiškia jausmus ir viltis tautų, pakėlusiu ant savo pečių neįsivaizduojamus paskutinio pasaulinio karo sunkumus ir teisėtai nusigrežiančių nuo visų ir visokių agresorių bei naujo karo kurstytojų.

Antroji išvada

Visi mato, kad dabar siekiama sužlugdyti Suvienytųjų Nacijų Organizaciją, nes ji bent tam tikru mastu trukdo ir sulaukia agresyvius sluoksnius jų agresijos ir naujo karo sukurstymo politikoje.

Tokios padėties akivaizdoje Tarybų Sąjunga turi dar tvirtiau ir dar atkakliau kovoti prieš Suvienytųjų Nacijų Organizacijos pakirtimą ir sugriovimą iš agresyvių elementų ir jų pagalbinių pusės ir turi siekti, kad Suvienytųjų Nacijų Organizacija nepataikautų toliems elementams, kaip tai dabar neretai būna,

Philadelphia, Pa.

MIRE
Gegužės 5 d. mirė Jonas Stakevičius, 65 metų. Gyveno 825 E. Westmoreland Street. Palaidotas gegužės 9 d., Sv. Grabo kapinėse. Pamaldos atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Lūdėsy liko žmona Rozalija, dukterys Ona, Stasė, Florence ir Stefanija Jakelevičienė, Lietuvių Republikonų Pagalbinio Klubo gospadoriaus žmona.

Prieš du metus mirė jo sūnus Bolešlovas, buvęs viršimnėto klubo gospadorius ir Liet. Muzikalio Namu B-5 direktorius. Tai skaudus smūgis likusiai šeimai — netekti dviejų šeimos narių tokiu trumpu laiku.

Laidotuvių direktorius Frank Balin, 2016 E. Allegheny Ave., puikiai atliko laidojimo apeigas. Šeima dėkinga jam už tai.

So. Boston, Mass.

AMBERLAND RADIO PROGRAM

WKOX, 1190 Kilocycles Sekmadienį, Gegužės 15, 9 Val. Ryto

Gintaro Radijo Programe šį sekmadienį, gegužės 15, 9 val. ryte, girdėsite Aldona Wallen iš Montello, Mass., dainuojant, ir kalbėlę pasakys temoj Gintaras ir Jo Tradicijos bei Legendos Juozas Nauras iš Islington, Mass.

Pirkite pas tuos biznieriųs bei rėmėjus, kurie remia šį radijo pusvalandį. K.

Baltimore, Md.

IS PARENGIMO

Lietuvių Progresyvių Klubo parengimas įvyko 1 d. gegužės. Tai buvo pirmas klubo išvažiavimas ir buvo sekmingas. Tiesa, rytas buvo apsiuolęs ir proturpiais lijo, bet žmonių atsilankė. Kita, priešai norėjo pakenkti žmones gąsdinti FBI, būk "atsilankiusius areštuos." Tai desperatų darbas!

Išvažiavimas įvyko Kūčinsko ūkyje. Tai viena iš gražiausių vietų. Gražiai žolė žaliuoja, kas 10 pėdų gėlės, daug visokių žydinčių medžių, kaip kokis rojus. Klubas sirdingai dėkavoja Motiejui Kučinskiui, kad suteikė išvažiavimui taip gražią vietą.

Kadangi buvo 1 d. gegužės, tai Progresyvių Partijos direktorius Harold Buchman pasakė atitinkamą kalbą. Jis nurodė šios dienos reikšmę ir Amerikos žmonių pareigas. Buvo pranešta, kad rengiamos H. Wallace prakalbos ir užsienio demokratiniams atstovams. Šių prakalbų susirinkimui susirinko aukavo LPK vardu sekamai:

Ignas Krivickas \$4, Petras Kuprys — \$2. Po \$1 aukavo: Julia Smith, J. Straus, J. Stannys, W. Jaskevičius, J. Taylor, J. Lebeda, J. Deltuva ir D. Raymondas. Po 50 centų aukavo P. Gottlev ir F. Deltuva, o kiti po mažiau. Dar pirma mifingo po \$1 aukavo P. Paserškis ir V. Pečiulis, o Mr. ir Mrs. Pivariūnai \$2. Taigi viso sukelta tam reikalui \$14.

Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį, 8 val. vakare, 2108 Penrose Ave. Labai negerai, kad daugelis narių nesilanko į susirinkimus. Reikia visiems lankyti, nes daug svarbių reikalų yra aptarti. Sekamas susirinkimas įvyks 3 d. birželio, nepamirškite!

Stanley Raymond, LKP Sekretorius.

Philadelphia, Pa.

MIRE
Gegužės 5 d. mirė Jonas Stakevičius, 65 metų. Gyveno 825 E. Westmoreland Street. Palaidotas gegužės 9 d., Sv. Grabo kapinėse. Pamaldos atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Lūdėsy liko žmona Rozalija, dukterys Ona, Stasė, Florence ir Stefanija Jakelevičienė, Lietuvių Republikonų Pagalbinio Klubo gospadoriaus žmona.

Hartford, Conn.

AUKOS KNYGŲ FONDUI

Paramai Lietuvių Literatūros Draugijos Knygų Fondo pastaruju laiku hartfordiečiai suaukavo \$12.

Po \$1 aukavo: F. J. Repšys, J. Jasas, W. Brazauskas, V. Ramanauskas, Kazimier Vincent, A. Klūmas, J. Yaskonis ir Alex. Cesas. Po 50 centų: J. Kazlauskas, L. Žemaitis ir A. Krasnickas. Po 25 centus — V. Stulgaitis ir M. N. Visiems aukavusiems sirdingai ačiu.

PRANEŠIMAI PHILADELPHIA, PA.

Kurie apsiėmė dirbti 6-tos Apskrikties pikniko, geg. 22 d., bėkite ryta, ne vėliau kaip 9:30 val. prie Rusų Klubo. Bus draugu su automobilais, kurie galės nuvaži į pikniko vietą. Nepasivėluokite! — Rengimo Komisija.

LDS 5-TOS APSKRITIES KONFERENCIJA

Geg. 15 d. įvyks LDS 5 Apskr. Cent. valstijos kuopų atstovų konferencija. Liet. salėje, 243 N. Front St., New Haven, 10 val. ryto. Jau nuoliiu posėdis ruošiamas 1 val. diena. Tikimės turėti plačią jaunųjų reprezentaciją. LDS Centro komiteto atstovas taipgi dalyvaus konferencijoje. Kuopų atstovai raginami būti laiku, nes šioj konferencijoje bus aptariama daug svarbių LDS reikalų. Kurie interesuojasi LDS reikalais, esate taipgi kviečiami dalyvauti. — J. J. Mockaitis, rašt. (112-113)

NEWARK, N. J.

Sietyno Choro 35 m. jubiliejinis koncertas ir šokiai įvyks geg. 14 d., 7 v. v. Liet. salėje, 180 New York Ave. Programa dalyvauja: Aido Choras iš Brooklyno, Lyros Choras iš Philadelphia ir pats Sietyno Choras. Solistai: Violeta Cypaitė, Doloras Petronaitė, Amelija Jeskvičienė-Young, Suzana Kazokytė ir pianistas Frank Bolevičius. Visi iš New Yorko aplynkės. Smuikininkas Vito Dvarackas vietinis ir Volga šokikai. Įžanga \$1.25. (111-112)

WILKES-BARRE, PA.

Liet. Progresyvių Klubas rengia paminėjimą Motinų Dienos. Bus vakarienė ir programa, vėliau šokiai. Liet. Taut. Parap. salėje, 206 Parrish St., 3 val. dieną. Programmas sudėsis iš kalbėtojų ir muzikos. Bus duodama dovana seniausiai ir jauniausiai motinai. Klubas kviečia visus dalyvauti, smagiai praleisite laiką. — Kom. (111-112)

WORCESTER, MASS.

Liet. Progr. Balsuotojų Klubas lauks savo susirinkimo, geg. 15 d., 10:30 val. ryto, 29 Endicott St. Visi delegatai dalyvaukite. — J. K., sek. (111-112)

ALDLI 2-ROS APSKRITIES KUOPOMS

Tie, kurie esate paėmę platinti Apskr. pikniko tikietukus, malonėkite gražinti duplikatus man pikniko, geg. 22 d., Lith. Liberty Parke, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. — A. Lidelickienė, Apskr. sek. (111-112)

Egzaminuojam Akis, Rasome Receipts Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
Humboldt 2-7964

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.

Market 2-5172

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Susiororganizavimas ir įsistiprinimas Amerikos Moterų Kongreso, nurodė Jonikienė, uždeda ant susipratusių lietuvių moterų atsakomybę. Kongresas bus tiek veiklus ir efektingas, kiek veiklios bus moterys, kurios jį sudaro, kiek jū rūpintis moterų organizacijos, kurios į Kongresą įeina.

Lietuvės delegatės Kongreso centrui pažadėjo šimtą dolerių. Petrikienė teisingai parbrėžė, jog čia lietuviams padaryta "sarmata" — pažadėta per mažai. Nejaugi, jį saktė, mes, lietuviės, tik tiek teisėtėsime taip svarbiam sąjūdžiui? Mes vienos brooklynietės beveik tiek paaukosime. Ir kad jos žodžiai taptų darbais, šiame pobuvyje Moterų Kongreso darbu sudėjome virš \$50. Taip ir reikia.

Svarbius sąjūdžius reikia remti iš širdies darbais, ne tik žodžiais. Brooklynas ir vėl pasirodė pirmutinis!

Amerikos Moterų Kongresas yra dalimi Pasaulinės Moterų Federacijos. Neseniai Vengrijos sostinėje Budapešte įvyko tarptautinis moterų kongresas. Jis kalbėjo vardu keleto desėtkų milijonų organizuotų moterų.

Svarbius sąjūdžius delegacijojje buvo ir lietuvių, čia gimus ir augus Margaret Krumbain.

KINIJA

Tuoju Išigykite Brošiūrą

"KINIJA ŽENGLIA Į LAISVĘ"

Dienraštis Laisvė išleido naują brošiūrą apie Kiniją. Ten nurodoma apie Kinijos pramones, gamtinius turtus, jos žmonių ilgų metų kovas už laisvę. Knygutė užvardyta KINIJA ŽENGLIA Į LAISVĘ, parašė D. M. Šolomskas, puslapių 32, kaina 20c.

Kurie reikalaukite prisiųsti per pašta po vieną kopiją, malonėkite prisiųsti U. S. pašto stampomis 25c vertės, kainuoja persiuntimas. Prašome siųsti 10c ar 5c vertės stampomis, nes aukštesnės vertės mums yra sunkiau sunaudojamos.

Platintojams gera nuolaida. Kurie ims šios brošiūros po 10 kopijų ar po daugiau, kaina 15c už kopiją. Organizacijų ir individualių literatūros platintojų prašome tuoju užsisakyti šios brošiūros ir platinti ją. Visuomenė susidomėjusi didžiosiomis kovomis Kinijoje, nori plačiau žinoti apie pačią šalį, apie jos žmonių kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Ši brošiūra duoda gerų informacijų apie tuos dalykus.

Su užsakymais prašome kreiptis: LAISVĖ 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Gerai Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

TELEVISION SHUFFLE BOARD

Telefonas
EVergreen 4-9407

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisnuotas Balsuotojas)
Lūdėsi valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Irgentos Dvi Kopylietas, Duodamos
Mylimiesiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.
BROOKLYN, N. Y.

5 pusl. — Laisvė (Liberty, Lith. Daily) — Penkt., Geg. 13, 1949

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių Direktorius

Lūdėsi valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksimė modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

August Gustas BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietyk Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampus 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite: SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuoju pristatys gėlių bukietę ar vainiką, kuo jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL-HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų kopyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilnuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimui ir parūkymui.
Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimoms sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Sekmadienį jie mus linksmins!

Nuotraukoje matome LKM valdyba ir dalį narių, kurie dalyvauja sekmadienio programos pildyme. Iš kairės į dešinę stovi: Billing Bready, Mary-Ann Wilson, Alfred Feiferis, Geraldine Wilson, William Kulik, Natalie Janus ir Johnny Meskenas; sėdi: vice prezidentas Carl Bender, sekretorė Helen Bručas, mokytojas Juozas Byronas, išdininė May Merk, pirmininkas Joe Dagis ir LKM armonistė Florence Kazakevičūtė; žemai sėdi: Jo-Ann Norris, Edward Dagis ir Dolores Agurkis. Ed. Dagis pantomimoje bus "Dominykas."

Sekmadienį, gegužės 15 d. turėsime progos pasidžiaugti mūsų jauniausios kartos duodama programa. Tie LKM jaunuoliai pasiriję duoti kuo puikiausią programą. Jie taipgi duos ką nors naujo, lietuviškoj estradoj Amerikoje, gal būt, dar nematyto, — Pantomima.

Tautinių šokių šokių grupės pasirodys keturis kartus ir kiekvieną kartą šoks maždaug po tris skirtingus šokius. Be to, bus dainų, muzikos, deklamacijų ir dar, geriems priedams. bus suvaidinta komedija "Nuprausta puikybė."

Doris Chuberko duos bent tris smuiko solo. Jau vien iš to, kas viršų suminė matosi, kad šio sekmadienio popietį atsilankę į Liberty Auditoriją tikrai turėsime linksma ir maloni popietį su LKM jaunuoliais.

Šis — trečiasis LKM rengimas įvyksta: sekmadienį, 15 d. gegužės, Liberty Auditorijoj, 110-06 Atlantic Avenue, Richmond Hill, N. Y. Programos pradžia lygiai 4 val. po piet — šokiai 7 val. vakaro. Įžanga į visą programą tik \$1.25; vien tik į šokius — 75c. Šokiams gros Jurgio Kazakevičiaus orkestras.

Kviečiame visuomenę kuo skaitlingusiai atsilankyti. Ir — iki malonaus pasimatymo sekmadienį, LKM Valdyba.

ORMAN & MICHELSON

REAL ESTATE—INSURANCE

NAMAI ANT PARDAVIMO RICHMOND HILL—Dviejų šeimų atskiras medinis namas, abu apartamentai, 5-kių kambarių. Aliejaus šildymas. Arti Kulinkos Centro. Lotas 25x100. Savininkas prašo \$12,500.

WOODHAVEN—Krautuvė su dviem apartamentais ir dviem garažais. Mūšnis. Garo šildymo sistema, gerai užlaikomas. Krautuvė bus tuščia. Ištos rėndos apmoka visus namo išlaidas. Krautuvė 62x18, bus savininkui. Tinkama bilis kokiam biuznui. Namai randsi ant Jamaica Avenue.

WOODHAVEN—Gražus vienos šeimos mūrinis namas, 6 kambariai, 3 miegumiai, aliejaus šildymo sistema. Ant gražios gatvės. Prašo \$9,500.

CYPRESS HILLS—Trijų šeimų namas su krautuve. 15 kambarių. Atneša \$161.00 į mėnesį rentai. Puikus mūrinis namas. Prašo \$13,000.

OZONE PARK—Vienos šeimos, vieno aukšto namas, medinis, garu šildomas, arti high school, 5 kambariai. Lotas 32x100. Garažas. Gerai užlaikomas. Geras privažiavimas. Prašo \$9,500.

Perkant ar parduodant namus ir insurance reikalais kreipkitės pas

Orman & Michelson
REAL ESTATE—INSURANCE
87-07 94th Street
Woodhaven 21, N. Y.
Telefonas
Virginia 9-0842

Auditorijos Žinios

Liberty Auditorijoje didžiųjų švenčių — pramogų sezonas ne už ilgo baigsis. Dailės Paroda baigsis jau šio sekmadienio vakarą, po LKM perstatymo ir balius. Laukiama už poros savaitių, gegužės 29-tą, įvyksiančio dienraščio Laisvės pavasarinio koncerto. O po to švontadieniais žmonės pasklis po laukus, parkus, pajūrius.

Tačiau tai nereikia, kad darbai baigsis. Yra visokių remontų — pataisoms ir pagerinimams darbų — darbelių. Jų visuomet buvo ir daug kas juos ten dirbo. Pavyzdžiui, aną dieną draugai F. Varaška ir P. Višniauskas atliko didelį mechaniską darbą, kuris, jeigu reikėtų šauktis mechanikus iš svetur, gal būtų reikalavęs šimtinių išmokėčių. Juodu tą darbą atliko savanoriai, nemokamai, kaip toms įstaigos dalininkai. T. Lisajus dažnai apžiūrėja namą ir vis ką nors jam atlieka. S. Večkys ten — kasdieninis. Jis vis dirba ką nors: jeigu ne namui, tai menui, o jeigu ne menui, tai namui.

Ir yra nemaža grupė draugų, kurie ateina talkon susibūrusių grupėmis didžiųjų pramogų dienomis, kuomet neužtenka laiko vienam namo prižiūrėjimui. A. Malinauskui išvalyti sales po vienos pramogos iki prasidės kita. Draugės, ypač jaunesnės, ateina pagelbėti paduoti valgį, kuomet laike pramogų svečiai sueina valgyklon vienu kartu šimtais. Vyresnės šios laiko laiko ateina talkon ir jaunai gaspadinei Birutei Villis, nors laike paskiausiųjų dvejų didžiųjų pramogų jai teko padėti vienai pagaminti valgių šimtais suvečių, o daugeliui ir paduoti tais laikotarpiais, kuomet dar nebuvo veiterių.

Kiti kongreso darbai prisidėjo:
Po \$5: V. Skuodis, M. Miševičienė, O. Malinauskienė, S. Sasna, M. Liepa, F. Kazokienė po \$2. S. Kazokytė \$1.50.

Po \$1: A. Jonikienė, dr. Baltrušaitienė, B.—tė, V. Globičius, E. Jeskevičiūtė, A. Bimba, O. Titanienė, S. Večkys, M. Klimas, P. Venta, V. Bovinas, A. Malinauskas, S. Cedronienė, J. Gasiūnas, F. Mažilienė, J. ir O. Venckūnai, V. Kazlauskas, O. Čepulienė, A. Rainienė, Mrs. Januš, Eva Simans, G. Waresonas, M. Mikalauskienė, M. Jakšienė, O. Gilmanienė, M. Krunglienė, M. Kalvaitienė, I. Levaniene, M. Juskiene 50c.

Po programos, visa didelė "seima" draugiškai pokalbavo vaišindamiesi arbata ir lengvais užkandžiais, kuriuos narės atnešė atsinešė iš namų.

Po programos, visa didelė "seima" draugiškai pokalbavo vaišindamiesi arbata ir lengvais užkandžiais, kuriuos narės atnešė atsinešė iš namų.

Po programos, visa didelė "seima" draugiškai pokalbavo vaišindamiesi arbata ir lengvais užkandžiais, kuriuos narės atnešė atsinešė iš namų.

Viešnia iš Clevelando, Eva Simans, trumpai primins Amerikos Moterų Kongreso veiklą, kritikavo tas, kurios sakosi negalinčios veikti dėl nemokėjimo kalbos, sakydama — jų vaikai nemoka lietuviškai, tai kaip jos susikalba su savo vaikais? O jeigu Amerikoje augę jų vaikai jas supranta, tai supras ir kiti Amerikoje auginti vaikai.

Po visų viešnių, už paramą kongresui žodį dar dėdėjo pati mūsų pirmininkė, sakydama, kad Jonikienė per mažai pinigų kongresui pažadėjo. Ir parodymai, kad amerikiečiai

LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLĖLĖ (LKM)

Stato scenon savo Trečią pavasarinį margumynų parengimą kuriame bus:

- Vieno veiksmo komedija "NUPRAUSTA PUIKYBĖ"
- Doris Chuberko duos kelis violin solos
- LKM mokinių dainos, vad. Aldonos Žilinskaitės-Anderson
- Tautinių šokių grupės šokiai, vad. Elenos Bručienės
- LKM mokinių deklamacijos, vad. Jono Juškos
- Pantomima, pagal Kazio Binkio kūrinių "DIRBK ir BAIKI"

IVYKS

Sekmadienį, Gegužės 15 May

Liberty Auditorijoj

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.
Pradžia programos lygiai 4 val. p. p. — šokiai 7 v. vak.
Įžanga \$1.25; vien į šokius įžanga 75c.
Jurgio Kazakevičiaus orkestra gros šokiams

Viešnios Išvyko Namu

Alice Jonikienė išvyko Chicago praėjusio trečiadienio popietį. Pirm to valandžiukei aplankė laisviečius. Tą pat dieną buvo žadėjusios grįžti namo daktarė Baltrušaitienė į Pittsburgh, Pa., ir Eva Simans į Cleveland, Ohio.

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS Savininkas

306 UNION AVENUE

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6868

Valandos: 9—12 ryte
1—8 vakare

Penktadieniais uždaryta

GYDYTOJAS

S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 1—2 dienom
6—8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas EVERgreen 4-0203

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis Savininkas

417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

PARDAVIMAI

Salia Jackson Heights, su tuščiais florais; dviem šeimom mūrinis namas; 10 kambarių. Alieju šildoma. Parquet floors; garadžiai. Prekė \$11,950.

Dviem šeimom, mūrinis namas; 11 kambarių. Gesu šildoma; parquet floors ir garadžiai. Prekė \$12,950.

Turime visokių naujų namų visose dalyse miesto.

ZINIS, REpublic 9-1506.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.,
Cor. Hoves St.
BROOKLYN, N. Y.

Visokius vaistus, kosmetiką kūdikiams reikmenys, įvairūs dakteliai, ligonių kambarių reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTU SPECIALISTAI

MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVERgreen 7-6238

ZUPP'S BAR

411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas EVERgreen 4-7729

TELEVISION

Peter KAPISKAS

BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus

RHEINGOLD
BEER & ALES

32 Ten Eyck St.
Tel. EVERgreen 4-8174

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9612

JOHN YUSKA

107-13 Jamaica Avenue,
Richmond Hill 18, L. I., N. Y.

Mes laikome didžiausius batų išdirbystės SUNDIAL SHOE COMPANY, tikrai skūrinus batus dėl kiekvieno nario šeimynoj, ir parduodame su mažu uždarbiu. Taigi pas mus pirkdami, niekad neapsigausit.

Krautuvė tik 3 bloki nuo BMT 111th Street stoties ir tiek pat nuo Liberty Auditorium. Tad prašome užėti.